

at forhandle Bøger, Papir og Skrivematerialier.

Dog skulle af disse Bestemmelser de under a og b nævnte ikke træde i Kraft før fra 1ste Januar 1862.

vedtoges eenstemmigt med 74 Stemmer.

Lovudkastets § 20 vedtoges uden Afstemning, da Formanden ikke ansaae en saadan fornøden og den ikke forlangtes af Nogen.

§§ 21—23 med dertil hørende Endringsforslag fattes derpaa under Forhandling.

Ordføreren: Det er bekendt, at de nuværende Landhaandværkere ikke have Lov til at arbejde for Kjøbstadsboerne; dette, som naturligtvis ikke kan bestaae med en Lovgivning, der er støttet paa Næringsfrihed som Grundfætning, skal ogsaa efter § 21 bortfalde for Fremtiden. Et Mindretal af Udvalget har imidlertid været af en modsat Mening; men Udvalgets øvrige Medlemmer have ikke kunnet gaae ind derpaa.

Til § 22 har Udvalget foreslaaet en Forandring, som gaaer ud paa, at det skal være Haandværkere og Fabrikanter tilladt at handle med brugte Sager, som høre til deres Fag. Efter Udkastet skal der dertil gives Bevilling; men Udvalget har meent, at overalt, hvor det kan lade sig gjøre, bør Bevillinger undgaaes, saaledes at der bliver en lovhemlet Ret for Bedkommende, hvilket heller ikke i dette Tilfælde synes at kunne medføre nogen Betænkelighed. Et Mindretal af Udvalget har med Hensyn til Slutningen af § 22 foreslaaet, at det skulde være de paa Landet bosatte Haandværkere og Fabrikanter tilladt at sælge deres Fabrikater ved offentlig Auction, ikke blot paa Landet, men ogsaa i Kjøbstæderne. Men herpaa har Ud-

valgets Fleertal ikke kunnet gaae ind, idet man nemlig frygtede for, at det muligen kunde føre for vidt, da i Regelen Haandværk og Fabrikker kunne drives billigere paa Landet, forsaavidt de gaae ud paa at forførdige Værer paa Kjøb, hvilket da kunde blive til et søleligt Tab for Kjøbstadhaandværkerne. For Desblikket synes Saadant vel ikke at kunne befrygtes; men man kan ikke vide, hvorledes Sagerne ville stille sig i Fremtiden. Med Hensyn til dette Punkt maa jeg maaskee tilslade mig den almindelige Bemærkning, at der er flere Bestemmelser af denne Art, som hver for sig kunde synes at være ubetydelige, naar vi tale om det Bestaaendes Interesse, men det turde dog vel være, at disse Bestemmelser tilsammen virkelig kunde bidrage til i en væsentlig Grad at bevare det Bestaaendes Interesse.

§ 23 er en Paragraph af et meget væsentligt Indhold; den gaar ud paa, at, uagtet det ellers i denne Lov skal være tilladt at forene flere Næringsveje, saa kan dog en Forening af Haandværks- og Handelsnæring ikke finde Sted. Udvalget er herved gaaet ud fra, at det fra begge Sider omtrent lige meget vilde befrygtes, naar man vilde tillade Haandværkerne at drive Handel og Kjøbmændene at drive Haandværk — men Modstanden vilde dog vistnok blive stærkest fra Haandværkernes Side. Udvalget har imidlertid foreslaaet to Modificationer heri, saaledes at det uden Bevilling skal være tilladt Haandværkere at erhverve det Borgerskab paa visse Arter mindre Handel, som er omhandlet i § 51, og at det tillige skal være tilladt Høkere paa Landet at drive Haandværk; med andre Ord, at det tillades paa Landet at forene Haandværksnæring med Høkeri. Der er to Mindretal af Udvalget, som have stillet nogle Forslag, der gaae betydeligt videre; men jeg skal afvente at ytre mig derom, indtil de have udtalt sig.